V nejvyšších patrech sběratelství čs. poštovní historie (17)

V nejvyšších patrech sběratelství čs. poštovní historie (17)

ROK 1986

Na rok 1986 připadlo významné výročí v životě komise. Tato entita více méně nepřetržitě (až na několikaměsíční výpadky) **již dvacet let organizovaně zastřešovala československou poštovní historii a sběratelství celin. Navíc se v tomto roce konala významná Celostátní výstava poštovní historie a aerofilatelie v Ústí nad Labem.** Tím se stal tento rok pomyslným vrcholkem v organizované poštovní historii.

Federální komise pod mým vedením pracovala v česko – slovenském složení – Evinic, Hašek, Leiš, Martinka, Pakoska, Chmelár, Stříteský, Brabec, Tvrdý, Jech. Vzhledem ke složení komise jsme se scházeli na různých místech, abychom usnadnili mimopražským členům komise netrávit čas ve vlacích či autobusem anebo po různých nádražích. Sešli jsme se celkem čtyřikrát – v Praze, Bratislavě, Chebu a během výstavy v Úst nad Labem. Během jednání komise jsme se z pochopitelných důvodů museli věnovat funkcionařině a byrokratickým záležitostem, ale zavedli jsme zásadu, že při každém stekání si vyslechneme i něco filatelistického či poštovně historického. Při únorovém setkání v Praze přednesl Antonín Hašek přednášku na téma „**První razítkovací stroje v Rakousku a typologie současných strojových razítek“.** Typologické zásady byly později publikovány ve filatelii, a tak se dostaly mezi širší okruh posluchačů.

V tomto roce se stabilizovaly federální sekce. Hodně pokročila sekce celin pod vedením kolegy Martinky. Metodicky se práce sekce rozdělila na několik skupin a byli určeni vedoucí pracovních skupin – předchůdci v rámci Rakouska – Uherska (Martinka), ČSR I+II (Bortlík, Osuskýú, moderní (Brabec), letecké (Šilhán), ostatní (Nekvasil). K práci vyzval i další kolegy – Palkosku, Papouška, Dočkala, Jahodu, Nekolu a Leukaniče. V rámci SČSF se celinářskou problematikou zabývalo několik komisí a sekcí. Jednoznačně jsme se shodli, že naší komisi přináleží sledování celiny **z historického, funkčního, druhového a typového hlediska** a to SČSF akceptoval. Dne 23. 11. 1985 SČSF rozhodlo o názvu naší komise na

komisi poštovní historie SČSF.

„Celiny“ z názvu vypadly z důvodů, že se jimi zaobíralo několik komisí. Tato otázka zůstávala k řešení.

Stabilizovala se sekce dopravy poštovních zásilek, byl ustaven tajemník – Jan Jonáš. Rozšiřoval se aktiv sekce přepravy poštovních zásilek a zvláštních druhů zásilek. Na práci se kromě vedoucího Jana Suchého podílel i vít Vaníček.

Intenzivně se pracovalo na Generálním a oborových řádech. Předseda založil kroniku KPHC SČSF, kterou po skončení existence komise předal Poštovnímu muzeu v Praze. zaslouží si zmínit, že kroniku vyrobil bratra Pavla Střítеského v důstojném formátu, s kvalitními listy, vázanou v ků§ži a pevně okovanou stříbrnými šrouby. Kroniku jsem pravidelně doplňoval a ta se stala němým svědkem života komise. V dalším pokračování neměli následníci zájem , a proto skončila v depozitáři Poštovního muzea.

Publicistiku stavěla komise na jedno z předních míst činnosti, zejména pak propagační články o poštovní historii na stránkách Filatelie a Mladého filatelisty. Seriál v Mladém filatelistovi měl velký ohlas mezi mládežníky.

systém se vnesl do existujících exponátů poštovní historii a celin zejména díky Pavlovi Jechovi. Přehled se stal vynikající kartotékou, kde byly pečlivě zaznamenávány i ocenění. Přehled byl základem pro rozhodování SČSF. Jádrem bylo 37 exponátů (rok 1986), které byly špičkové a mnohé z nich byly zasílány do zahraničí, kde získaly vysoká ocenění. Více než 90% spadalo do kategorie „zlatých". Jen zbytek byl oceněn stříbrnými či bronzovými medailemi. zapomínalo se na exponáty ve třídě literatury, v tom komise zajistila nápravu.

Jurymanství byla další činnost v hledáčku federální komise.

Velkou pozornost jsme věnovali nadcházející výstavě v Ústí nad Labem, která se konala v době od 6. do 14. 9. 1986. Plánoval se sborník a katalog. Jury měla pět jurymanů a tři pozorovatele. Prosadili jsme besedu vystavovatelů se jurymany. Nemohl na chybět seminář poštovní historie a aerofilatelie se čtyřmi přednáškami – 100 let R-nálepky (Šimonovský), 60 let firemního výplatního otisku (Leiš), 40 let poštovního výplatního otisku (Bouška) a přednáška na téma aerofilatelie (Helm). K výstavě bylo zadáno razítko s oběma motivy (poštovní historie a aerofilatelie) a plánovala se i známka. s R-nálepkou. V katalogu výstava se plánovaly články Historie ústecké pošty (Polišenský), Razítka Ústí nad Labem (Palkoska), Výplatní otisky Ústí nad Labem (Bouška, Leiš). Sborník předpokládal otištění článků 100 let R-nálepky)Šimonovský), 96 let uherské R-nálepky na Slovensku (Tvrdý), Automatizace současného čs. provozu (Brabec, Langhammer),Příspěvek k historii čs. výplatního otisku (k jeho 60. výročí) – (Bouška, Leiš), Poštovní použití leteckých známek ĆSR po roce 1945 (Oláh), Čs. balonová a vrtulníková pošta (Kolář), Rakouská vzducholoď Haida (Šilhán, Nekvasil).K výstavě byl vydán i plakát. Propagaci ve filatelii byla věnována též velká pozornost.

Začaly práce na názvosloví poštovní historie a celin, a to i včetně slovenské problematiky. Názvosloví se objevilo v publikaci Československá filatelie a do dneška přehled hesel nebyl překonán v žádné publikaci. Práce se zúčastnil široký aktiv členů naší komise. Všechna navržena hesla do „heslovníku" byly tehdejší vedoucím kolektivu, který publikaci zpracovával, Pavlem Pitermannem akceptována v celé šíři. Celkem jsme začali pracovat na 600 heslech.

V roce 1985 jsme do zahraničí a na družební výstavy vyslali celkem 37 exponátů. Exponáty v Římě, Hamburku, Berlíně, Smolensku, na Ukrajině, Salgotarjánu,na Kubě, a v Bohumíně obstály a dosáhly tato ocenění:

Z 3

VPZ 8

MPZ 9

VS 3

MS 3

S 5

PS 1

MPS 1

B 1

II.cena 1

III.cena 2

V československu bylo vystaveno 69 exponátů (ČR) a 9 exponátů (Slovensko). nejvíce se vystavilo 30 exponátů z historie poštovnictví)30), dále ze směrů dopravy poštovních zásilek (18), adjustace poštovních zásilek)7), zvláštní přepravy zásilek (10) a celin (13). Převaha ocenění se soustředila do kategorie velkých a malých stříbrných (celkem 50).

Bratislavské zasedání navštívili Evinic, Gebauer, Leiš, Martinka, Stříteský, Jech, Tvrdý, Brabec, J. Tekeĺ. Omluvili se Hašek, Chmelár, Palkoska a Suchý.

Publicistika byla jedním z hlavních diskutovaných bodů. Schválili jsme další pokračování seriálu o poštovní historii formou dvanácti článků. Nezapomněli jsme ani na články v Mladém filatelistovi.

Začala se připravovat Světová výstava poštovních známek PRAGA 1988, při níž se plánoval Den poštovní historie na datum 31. 8. 1988.

Jednali jsme o přípravách na Celostátní výstavu poštovní historie a aerofilatelie. Byla ustavena jury Palkoska, Leiš (tajemník bez hlasovacího práva), Blaha, Obert, Jaššo, Bísek, Crha.Celkem došlo cca 100 přihlášek k vystavení v soutěžních třídách.

Výstavy v roce 1986 aktivně jurovaly členové sekce jurymanů PH (řádní jurymani či aspiranti – Blaha, Evinic, Jaššo, Leiš, Martinka, Obert, Palkoska, Tvrdý . Jurymany bylo obsazeno cekem 16 výstav (!), které se v roce 1986 konaly.

Předseda Leiš prezentoval nový zpravodaj KPH SČSF „**Postilión“ a jeho 1. číslo. Komise rozhodla o vydávání pouze jednoho zpravodaje s tím, že bude aspoň na začátek obsahovat rubriky existujících sekcí a budou zřízeny dvě nové rubriky „Slovo mají předsedové SČF a ZSF“.**

U příležitosti Celostátní výstavy v Ústí nad Lbem se konalo i zasedání komise . To už bylo po jurování, takže jsem měl možnost oznámit výsledky práce jury. Výstava dopadla úspěšně a zase posunula sběratelství poštovní historie o kousek dopředu. Katalog, sborník (i když nedošlo na vytištění několika článků) a exponáty a doporovodný seminář přispěl k rozšíření znalostí čs. poštovních historiků.

Komise se detailně zabývala činností sekce jurymanů poštovní historie a neuspokojivým stavem v obsazení. V té době komise disponovala pouze čtyřmi řádnými jurymany. Proběhla řízení s adepty, ale byl konstatován neuspokojivý stav. Adepti nají nedostatečnou teoretickou přípravu, neovládají znalosti teritoriální filatelie, zejména známkovou problematiku, podceňuje se encyklopedická znalost, nedostatečná je znalost aspoň jednoho světového jazyka, je zanedbána znalost historie Československa. Aspirantům a kandidátům byli určení konzultanti.Doporučeny semináře pro adepty jurymanství. Stanovit by se měla i povinná a doporučená literatura. Trvalý úkol v tomto směru byl přijat.

Naprosto neuspokojivá je situace v tištění zpravodaje Postilión – 1. číslo bylo předáno v březnu k tisku, v září nebylo ještě vytištěno. Intervence u SČF zůstaly nevyslyšeny.

Pro rok 1987 jsme plánovali se sejít v Praze, Bratislavě, Nitře a Terezíně.

Poslední zasedání KPH ČSF se konalo v Chebu a bylo doprovázeno i zasedání několika sekcí.

Zúčastnili se jej Hašek, Leiš, Stříteský, Tvrdý, Brabec, Šimonovský, Špaček, Vychodil, Tauchen. Dvořák a několik dalších členů sekcí. Zhodnotili jsme práci v roce 1986 a stanovili si úkoly na rok 1987.Rozhodlo se, že bude vydáván **samostatný zpravodaj sběratelů poštovních razítek a zpravodaj R-nálepky a doporučené celistvosti. A to kromě ústředního zpravodaje Postilión.**

V publicistice jsme se rozhodli, že navrhneme vydat publikaci „Poštovní provoz očima sběratele“.

V roce 1987 se komise soustředí zejména na organizační činnost, publikační aktivitu, výstavnickou a jurymanskou činnost, práci odborně – metodických sekcí a zlepšení jejich práce.